

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням вченої ради Національного
університету цивільного захисту України
від 28.06.2023 року, протокол № 11

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ**

за спеціальністю 263 Цивільна безпека
галузі знань 26 Цивільна безпека

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

перший

СТУПІНЬ

бакалавр

Харків 2023

ПЕРЕДМОВА

Розроблено на основі стандарту вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 Цивільна безпека, спеціальність 263 Цивільна безпека, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29 жовтня 2018 року № 1170 проектною групою у складі:

керівник проектної групи (гарант освітньо-професійної програми):

САВЧЕНКО Олександр Віталійович, заступник начальника кафедри наглядово-профілактичної діяльності, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник;

члени проектної групи:

ЛЄВТЄРОВ Олександр Антонович, доцент кафедри управління та організації діяльності у сфері цивільного захисту, доктор технічних наук, старший науковий співробітник;

ДАНІЛІН Олександр Миколайович, начальник кафедри наглядово-профілактичної діяльності, кандидат технічних наук, доцент (володіння англійською мовою на рівні B2);

НЕКЛОНСЬКИЙ Ігор Михайлович, викладач кафедри організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт, кандидат військових наук;

ВАСИЛЬЧЕНКО Олексій Володимирович, доцент кафедри наглядово-профілактичної діяльності, кандидат технічних наук, доцент.

1 Профіль освітньо-професійної програми «Цивільний захист»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет цивільного захисту України Факультет цивільного захисту Кафедра наглядово-профілактичної діяльності Кафедра організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр з цивільної безпеки
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Цивільний захист»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності, виданий Міністерством освіти і науки України Строк дії сертифіката до 01.07.2026 р.
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій – 6 - й рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.nuczu.edu.ua/розділ «Освітня діяльність» , підрозділ «Освітні програми та проекти освітніх програм»
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Підготовка фахівців, які мають оволодіти компетентностями, потрібними для створення і підтримання здорових та безпечних умов праці, життєдіяльності людини, забезпечення цивільного захисту, техногенної безпеки, реагування на надзвичайні ситуації та ліквідацію їх наслідків, а також для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, здійснення державного нагляду (контролю) з питань цивільного захисту, здійснення інженерного захисту територій.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Людина – збереження її життя, здоров'я, в умовах надзвичайної ситуації; об'єкти, що можуть спричинити виникнення надзвичайної ситуації техногенного і природного характеру та вплинути на стан захисту населення і територій; небезпеки (радіаційна, хімічна, геологічна, пожежна, біологічна), пов'язані з діяльністю людини та небезпечними природними явищами; територія країни, державне і приватне майно – їх захист і збереження у разі загрози та виникнення надзвичайної ситуації. Вивчаються поняття, правові норми, вимоги і правила безпеки, а також комплекс організаційних, спеціальних заходів та технічних засобів, спрямованих на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від небезпек.

Орієнтація програми	Освітньо-професійна. Акцент на розвиток здатностей, умінь та навичок щодо інженерного захисту територій, проведення моніторингу, прогнозування та запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, оцінювання їх можливих наслідків та їх ліквідування.
Фокус програми: загальна/спеціальна	Спеціальна освіта та професійна підготовка з питань захисту населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом їх попередження, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим. Унікальність програми полягає у впровадженні основ ризик-управління на потенційно небезпечних об'єктах та об'єктах підвищеної небезпеки, що базується на всебічному аналізі інфраструктури, можливих шляхів розвитку небезпечних подій, побудові абстрактних моделей небезпечних процесів, що в сукупності дозволяє отримати раціональний алгоритм дій в критичній ситуації.
Особливості освітньої програми	Програма орієнтована на практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка забезпечена залученням професіоналів-практиків, експертів сфери цивільного захисту, представників органів та підрозділів служби цивільного захисту, фаховим науково-педагогічним персоналом, а також потужною матеріально-технічною базою, що у поєднанні з інноваційними методами навчання, 3D онлайн-тренажерами, діловими іграми дозволяє досягти встановлених освітньою програмою цілей.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Відповідно до здобутої освітньої кваліфікації бакалавр здатний виконувати професійні роботи за професіями, зазначеними у ДК 003:2010 Національний класифікатор України. Класифікатор професій, а саме: Черговий оперативний (загону, центрального командно-диспетчерського пункту, оперативно-рятувальної служби цивільного захисту), код КП 3119; Інспектор державний з питань цивільного захисту та техногенної безпеки, код КП 3449; Фахівець оперативно-рятувальної служби цивільного захисту , код КП 3439; Начальник караулу (зміни, поста) оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, код КП 1239; Начальник караулу (зміни, поста) частини (сфера цивільного захисту), код КП 1239;
Подальше навчання	Продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Професійно-орієнтоване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через навчальну практику.
Система оцінювання	Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з освітніх компонентів (навчальних дисциплін, навчальних практик, курсових робіт, атестаційного екзамену) здійснюється за 100-бальною шкалою. Система оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів передбачає поточний, підсумковий (семестровий) контроль знань та атестацію.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, під час практичної діяльності або у процесі навчання, яка передбачає застосування теорій та методів проведення моніторингу, запобігання виникненню аварій, надзвичайних ситуацій, оцінювання їх можливих наслідків та їх ліквідування.
Загальні компетентності	<p>K01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>K03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>K04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>K05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>K07. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>K08. Здатність працювати як в команді, так і автономно.</p> <p>K09. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>K10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>
Спеціальні (предметні) компетентності	<p>K11. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ цивільного захисту, дотримання основних принципів здійснення цивільного захисту та державної політики з охорони праці.</p> <p>K12. Здатність оперувати термінами та визначеннями понять у сфері цивільного захисту, основними положеннями, вимогами та правилами стосовно проведення моніторингу, організування та впровадження заходів щодо запобігання, ліквідування надзвичайних ситуацій.</p> <p>K13. Здатність до застосування тенденцій розвитку техніки і технології захисту людини, матеріальних цінностей і довкілля від небезпек техногенного і природного характеру та обґрунтованого вибору засобів та систем захисту людини і довкілля від небезпек.</p> <p>K14. Здатність оперувати фізичними та хімічними термінами, розуміти сутність математичних, фізичних та хімічних понять та законів, які необхідні для здійснення професійної діяльності.</p> <p>K15. Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної, промислової безпеки та охорони праці.</p> <p>K16. Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання та ризиків у сфері безпеки праці.</p>

	K17. Здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи визначення та контролю фактичних рівнів негативного впливу уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій на людину і довкілля.
	K18. Здатність до аналізу й оцінювання потенційної небезпеки об'єктів, технологічних процесів та виробничого устаткування для людини й навколишнього середовища.
	K19. Здатність до розуміння механізму процесів горіння і вибуху, обставин, дій та процесів, що спричиняють виникнення надзвичайної ситуації.
	K20. Здатність обґрунтовувати та розробляти заходи, спрямовані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, захист населення і територій від надзвичайних ситуацій, забезпечення безпечної праці та запобігання виникненню нещасних випадків і професійних захворювань .
	K21. Здатність прогнозувати і оцінювати обстановку в зоні надзвичайної ситуації (аварії) та тактичні можливості підрозділів, що залучаються до ліквідування надзвичайної ситуації (аварії).
	K22. Здатність до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення.
	K23. Здатність організувати радіаційний, хімічний та біологічний захист населення, інженерне забезпечення процесу виконання аварійно-рятувальних робіт.
	K24. Здатність до використання основних методів та засобів управління, зв'язку та оповіщення під час загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.
	K25. Готовність до застосування та експлуатації технічних систем захисту, засобів індивідуального та колективного захисту людини від негативного впливу небезпечних чинників надзвичайної ситуації, дії небезпечних і шкідливих виробничих чинників
	K26. Здатність до організації безпечної експлуатації техніки, устаткування, спорядження у сфері професійної діяльності, створення безпечних і здорових умов праці.
	K27. Здатність організувати та проводити навчання працівників підприємств, установ та організацій і населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій.
	K28. Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам.
	K29. Здатність до читання та виконання ескізів та креслень, застосування комп'ютерної графіки в сфері професійної діяльності.
Спеціальні компетентності (фахові)	K30. Здатність аналізувати загрози та оцінювати відповідність інженерно-технічних рішень цивільного захисту щодо стійкості будівель та споруд в умовах надзвичайних ситуацій.
	K31. Здатність аналізувати загрози та розробляти інженерно-технічні заходи цивільного захисту для об'єктів підвищеної небезпеки.
	K32. Здатність до впровадження на об'єктах систем забезпечення техногенної безпеки.

	K33. Здатність до опанування нових зразків аварійно-рятувальної, протипожежної та інженерної техніки, обладнання та інструменту.
	K34. Здатність до управління пожежно-рятувальним підрозділом у складі караулу під час ліквідації пожеж та інших надзвичайних ситуацій
	K35. Здатність до проведення занять з пожежно-рятувальним підрозділом у складі караулу з тактичної підготовки та організації несення внутрішньої та караульної служб.
	K36. Здатність до оцінювання рівня забезпеченості об'єкту системами автоматичного контролю та спостереження за критичними параметрами небезпечних речовин та технологічних процесів.

7 – Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН01. Аналізувати питання історії, факти, проблеми та тенденції розвитку культури України в їх діалектичному взаємозв'язку.
ПРН02. Володіти культурою мислення, технологією освоєння соціального досвіду на рівні, необхідному для професійної діяльності.
ПРН03. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.
ПРН04. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, у практичній діяльності.
ПРН05. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності
ПРН06. Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності знання математичних та природничих наук.
ПРН07. Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям.
ПРН08. Передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення типових небезпечних подій.
ПРН09. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, системи управління базами даних та стандартні пакети прикладних програм
ПРН10. Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій.
ПРН11. Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі виробничі чинники та аналізувати безпечність виробничого устаткування.
ПРН12. Визначати технічний стан зовнішніх та внутрішніх інженерних мереж та споруд для оцінювання відповідності його вимогам цивільного захисту та техногенної безпеки.
ПРН13. Класифікувати речовини, матеріали, продукцію, процеси, послуги та суб'єкти господарювання за ступенем їх небезпечності.
ПРН14. Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки.

ПРН15. Пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри уражальних чинників джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів.
ПРН16. Обирати оптимальні способи та застосовувати засоби захисту від впливу негативних чинників хімічного, біологічного і радіаційного походження.
ПРН17. Оцінювати технічні показники та визначати стан аварійно-рятувальної техніки, засобів зв'язку, устаткування та обладнання.
ПРН18. Пояснювати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту та знати автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролювання стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану.
ПРН19. Знати типи автоматизованих систем раннього виявлення надзвичайних ситуацій та оповіщення, загальні технічні характеристики та вимоги до застосування систем управління, зв'язку та оповіщення у надзвичайних ситуаціях.
ПРН20. Демонструвати вміння щодо проведення заходів з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.
ПРН21. Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях
ПРН22. Пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів
ПРН23. Застосовувати заходи цивільного захисту: з інформування та оповіщення населення; стосовно укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту; щодо евакуювання населення із зони надзвичайної ситуації та життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення
ПРН24. Передбачати безпечну роботу газодимозахисної служби, експлуатацію комплектів засобів індивідуального захисту рятувальників
ПРН25. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності
ПРН26. Знати властивості горючих речовин і матеріалів, механізм виникнення процесів горіння і вибуху
ПРН27. Проводити аналіз загроз будівлям, спорудам та територіям від небезпечних чинників надзвичайних ситуацій.
ПРН28. Впроваджувати обґрунтовані інженерно-технічні заходи цивільного захисту щодо стійкості будівель та споруд в умовах надзвичайних ситуацій.
ПРН29. Впроваджувати обґрунтовані інженерно-технічні заходи цивільного захисту на об'єктах підвищеної небезпеки.
ПРН30. Впроваджувати на об'єктах елементи систем забезпечення техногенної безпеки.
ПРН31. Знати тактико-технічні характеристики нових зразків аварійно-рятувальної, протипожежної та інженерної техніки, обладнання та інструменту та мати навички їх застосування при ліквідації надзвичайних ситуацій.
ПРН32. Керувати пожежно-рятувальним підрозділом під час ліквідації пожеж та інших надзвичайних ситуацій.
ПРН33. Проводити заняття з тактичної підготовки пожежно-рятувального підрозділу.
ПРН34. Організовувати несення внутрішньої та караульної служб у підрозділі
ПРН35. Впроваджувати на об'єктах елементи систем автоматичного контролю та спостереження за критичними параметрами небезпечних речовин та технологічних процесів.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації ОПП

Кадрове забезпечення	У викладанні компонентів освітньо-професійної програми обов'язковою та вибірковою частини змісту навчання беруть участь науково-педагогічні або наукові працівники, які працюють у
-----------------------------	--

	закладі освіти за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності.
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Передбачає наявність:</p> <ul style="list-style-type: none"> – технічних та наочних засобів навчання, вимірювальних приладів; – діючих виробничих та цивільних об'єктів; – навчального підрозділу оперативно-рятувальної служби; – навчально-тренувальної бази: навчальні споруди (спортзал, спортивний майданчик, навчальна башта, смуга перешкод для виконання пожежно-рятувальних вправ, смуга психологічної підготовки, навчальний майданчик для роботи з приладами розвідки, дозиметричного контролю, аварійно-рятувальним інструментом, обладнанням та оснащенням, засобами пожежогасіння, дегазації та дезактивації об'єктів і територій, з підготовки піротехніків, обладнане місце для проведення водолазних спусків, теплодимокамера (димокамера, теплокамера).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітній процес з обов'язкових освітніх компонент забезпечується методичними комплексами, що складаються з підручників, методичних розробок до практичних занять, лабораторних практикумів, методичних вказівок до самостійної роботи, методичних матеріалів до курсового проектування, прототипів розробки курсових проектів, програм практик, екзаменаційних та тестових запитань різної складності (для самоперевірки, для іспитів, для тренінгів), методичних рекомендацій до написання кваліфікаційної роботи тощо.

2 Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

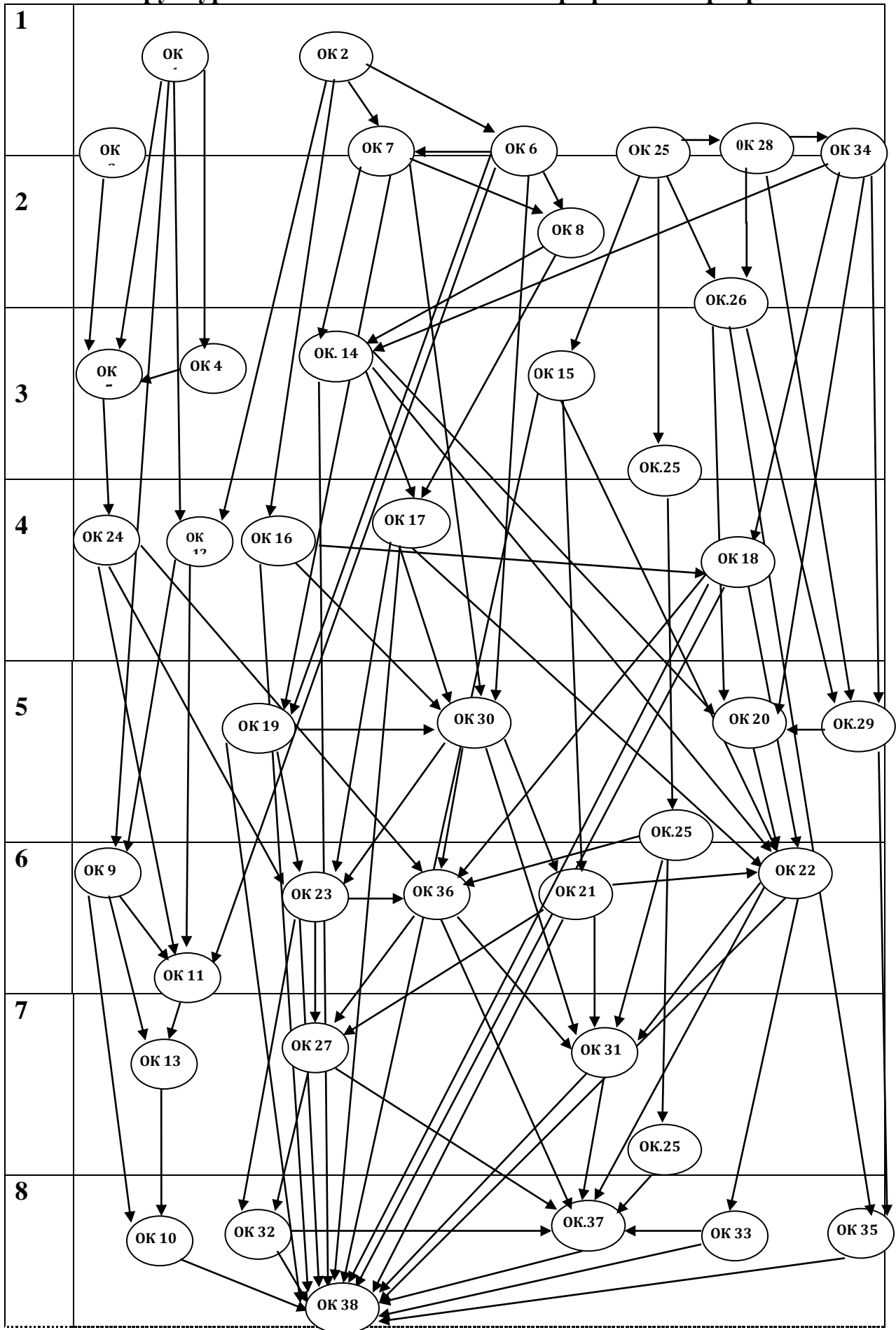
2.1 Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код компонента	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, контрольні заходи тощо)	Кількість кредитів	Форма підсум. контролю
Загальні обов'язкові компоненти			
ОК 1.	Філософія	3	екзамен
ОК 2.	Основи інформаційних технологій	4	екзамен
ОК 3.	Іноземна мова	3	екзамен диф.залік
ОК 4.	Історія та культура України	3	екзамен
ОК 5.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 6.	Вища математика	13,5	диф.залік екзамен
ОК 7.	Фізика	8	диф.залік екзамен
ОК 8.	Хімія	3,5	екзамен
ОК 09.	Культурологія	3	диф.залік
ОК 10.	Культура безпеки	3	диф.залік
ОК 11.	Основи теорії управління	6	курс. робота диф.залік екзамен
ОК 12.	Психологічне забезпечення професійної діяльності	3	диф.залік
ОК 13.	Гендерні основи безпеки та професійної діяльності	3	диф.залік
Професійні обов'язкові компоненти			
ОК 14.	Небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження	3	диф.залік
ОК 15.	Підготовка з надання домедичної допомоги	4	екзамен
ОК 16.	Інженерна і комп'ютерна графіка	4	екзамен
ОК 17.	Теорія горіння та вибуху	4	екзамен
ОК 18.	Аварійно-рятувальна, інженерна та пожежна техніка	4	екзамен
ОК 19.	Автоматизовані системи управління та зв'язок	4	екзамен
ОК 20.	Засоби індивідуального захисту людини	4	екзамен
ОК 21.	Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	3,5	екзамен
ОК 22.	Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій та гасіння пожеж	5	екзамен
ОК 23.	Техногенна безпека технологічних процесів	3,5	екзамен
ОК 24.	Нормативно-правове регулювання у сфері цивільного захисту	4	диф.залік
ОК 25.	Рятувальна та загальна фізична підготовка	17	диф.залік екзамен
ОК 26.	Первинна військово-професійна підготовка	4	диф.залік

Код компонента	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, контрольні заходи тощо)	Кількість кредитів	Форма підсум. контролю
ОК 27.	Природні та техногенні загрози	4	екзамен
ОК 28.	Професійна підготовка рятувальника	10	екзамен диф.залік
ОК 29.	Охорона праці в цивільній безпеці	3	диф.залік
ОК 30.	Стійкість будівель та споруд в умовах надзвичайних ситуацій	4	диф.залік
ОК 31.	Аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи	5	екзамен
ОК 32.	Системи автоматичного контролю та спостереження	4	екзамен
ОК 33.	Тактична підготовка сил цивільного захисту	3	екзамен
ОК 34.	Організація роботи у непридатному для дихання середовищі	5	диф.залік
ОК 35.	Спеціальна підготовка	3	диф.залік
ОК 36.	Навчальна практика	3	диф.залік
ОК 37.	Виробнича практика	9	диф.залік
Атестація			
ОК 38.	Єдиний державний кваліфікаційний іспит	3	іспит
Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів:		180	
Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів:			
Загальний обсяг вибіркових освітніх компонентів:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		240	

Примітка: * - здобувач вищої освіти має право формувати індивідуальну освітню траєкторію з урахуванням власного творчого потенціалу, особистісного зростання та своїх професійних інтересів і здійснювати вибір освітніх компонентів в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС робочого навчального плану, передбачених для відповідної освітньої програми.

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3 Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Єдиний державний кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання досягнень результатів навчання, визначених стандартом та освітньою програмою.

4 Відповідність освітніх компонент компетентностям та результатам навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
<p>K01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>	<p>ПРН01. Аналізувати питання історії, факти, проблеми та тенденції розвитку культури України в їх діалектичному взаємозв'язку.</p>	<p>ОК 4. Історія та культура України.</p>
	<p>ПРН02. Володіти культурою мислення, технологією освоєння соціального досвіду на рівні, необхідному для професійної діяльності.</p>	<p>ОК 4. Історія та культура України. ОК 12. Психологічне забезпечення професійної діяльності.</p>
	<p>ПРН03. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.</p>	<p>ОК 4. Історія та культура України.</p>
<p>K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>	<p>ПРН01. Аналізувати питання історії, факти, проблеми та тенденції розвитку культури України в їх діалектичному взаємозв'язку. ПРН02. Володіти культурою мислення, технологією освоєння соціального досвіду на рівні, необхідному для професійної діяльності. ПРН05. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації</p>	<p>ОК 4. Історія та культура України. ОК 09. Культурологія.</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
	культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності.	
	ПРН02. Володіти культурою мислення, технологією освоєння соціального досвіду на рівні, необхідному для професійної діяльності.	ОК 12. Психологічне забезпечення професійної діяльності.
К03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН03. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.	ОК 1. Філософія ОК 24. Нормативно-правове регулювання у сфері цивільного захисту
	ПРН06. Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел НС, необхідні для здійснення професійної діяльності, знання математичних та природничих наук.	ОК 7. Фізика.
	ПРН07. Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям.	ОК13. Гендерні основи безпеки та професійної діяльності ОК 24. Нормативно-правове регулювання у сфері цивільного захисту.
	ПРН11. Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі виробничі чинники та аналізувати безпечність виробничого устаткування.	ОК 7. Фізика.
	ПРН21. Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.	ОК 6. Вища математика. ОК 7. Фізика. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
К04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і	ПРН05. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися	ОК 5. Українська мова (за професійним спрямуванням).

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
письмово.	українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності. ПРН25. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.	ОК 36. Навчальна практика. ОК 37. Виробнича практика. ОК 12. Психологічне забезпечення професійної діяльності. ОК 13. Гендерні основи безпеки та професійної діяльності.
К05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	ПРН05. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності.	ОК 3. Іноземна мова.
К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ПРН09. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, системи управління базами даних та стандартні пакети прикладних програм. ПРН10. Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій.	ОК 2. Основи інформаційних технологій. ОК 16. Інженерна і комп'ютерна графіка. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
К07. Навички міжособистісної взаємодії.	ПРН22. Пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної	ОК 11. Основи теорії управління. ОК 10. Культура безпеки.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
	<p>небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів.</p> <p>ПРН23. Застосовувати заходи цивільного захисту: з інформування та оповіщення населення; стосовно укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту; щодо евакуації населення із зони надзвичайної ситуації та життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення.</p>	
	<p>ПРН24. Передбачати безпечну роботу ланок газодимозахисної служби, експлуатацію комплектів засобів індивідуального захисту рятувальників.</p>	<p>ОК 20. Засоби індивідуального захисту людини.</p>
	<p>ПРН25. Організувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.</p>	<p>ОК 10. Культура безпеки. ОК 12. Психологічне забезпечення професійної діяльності. ОК 13. Гендерні основи безпеки та професійної діяльності. ОК 25. Рятувальна та загальна фізична підготовка.</p>
<p>К08. Здатність працювати як в команді, так і автономно.</p>	<p>ПРН20. Демонструвати вміння щодо проведення заходів з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.</p> <p>ПРН24. Передбачати безпечну роботу ланок газодимозахисної служби, експлуатацію комплектів засобів індивідуального захисту рятувальників.</p>	<p>ОК 22. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій та гасіння пожеж. ОК 25. Рятувальна та загальна фізична підготовка.</p>
<p>К09. Навики здійснення безпечної діяльності.</p>	<p>ПРН24. Передбачати безпечну роботу ланок газодимозахисної служби, експлуатацію комплектів засобів індивідуального захисту рятувальників.</p>	<p>ОК 20. Засоби індивідуального захисту людини. ОК 29. Охорона праці в цивільній безпеці.</p>
<p>К10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>	<p>ПРН06. Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних</p>	<p>ОК 21. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
	<p>ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності, знання математичних та природничих наук.</p> <p>ПРН22. Пояснювати вимоги щодо забезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів.</p> <p>ПРН25. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.</p> <p>ПРН25. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.</p>	<p>ОК 21. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій</p> <p>ОК 13. Психологічне забезпечення професійної діяльності. ОК 13. Гендерні основи безпеки та професійної діяльності.</p>
<p>К11. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ цивільного захисту, охорони праці; дотримання основних принципів здійснення цивільного захисту та державної політики з питань охорони праці.</p>	<p>ПРН03. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.</p> <p>ПРН04. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності.</p>	<p>ОК 24. Нормативно-правове регулювання у сфері цивільного захисту.</p> <p>ОК 24. Нормативно-правове регулювання у сфері цивільного захисту. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.</p>
<p>К12. Здатність оперувати термінами та визначеннями понять у сфері цивільного захисту, охорони праці; основними положеннями, вимог та правил стосовно</p>	<p>ПРН03. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання</p>	<p>ОК 24. Нормативно-правове регулювання у сфері цивільного захисту. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
<p>проведення моніторингу, організування та впровадження заходів щодо запобігання, ліквідування надзвичайних ситуацій.</p>	<p>забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій. ПРН04. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності. ПРН22. Пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів.</p>	
<p>К13. Здатність до застосування тенденцій розвитку техніки і технології захисту людини, матеріальних цінностей і довкілля від небезпек техногенного і природного характеру та вибору засобів та систем захисту людини і довкілля від небезпек.</p>	<p>ПРН06. Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності, знання математичних та природничих наук. ПРН07. Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям.</p>	<p>ОК 23. Техногенна безпека технологічних процесів. ОК 27. Природні та техногенні загрози. ОК 26. Первинна військово-професійна підготовка. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.</p>
	<p>ПРН07. Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям.</p>	<p>ОК 13. Гендерні основи безпеки та професійної діяльності. ОК 35. Спеціальна підготовка.</p>
	<p>ПРН22. Пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів.</p>	<p>ОК 23. Техногенна безпека технологічних процесів. ОК 27. Природні та техногенні загрози. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.</p>
	<p>ПРН18. Пояснювати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту та знати автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролювання</p>	<p>ОК 23. Техногенна безпека технологічних процесів.</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
	<p>стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану.</p> <p>ПРН25. Організувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.</p>	
	<p>ПРН25. Організувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.</p>	<p>ОК 13. Психологічне забезпечення професійної діяльності.</p> <p>ОК 13. Гендерні основи безпеки та професійної діяльності.</p>
<p>К14. Здатність оперувати фізичними та хімічними термінами, розуміти сутність математичних, фізичних та хімічних понять та законів, які необхідні для здійснення професійної діяльності.</p>	<p>ПРН06. Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності, знання математичних та природничих наук.</p>	<p>ОК 7. Фізика.</p> <p>ОК 8. Хімія.</p> <p>ОК 17. Теорія горіння та вибуху.</p>
	<p>ПРН13. Класифікувати речовини, матеріали, продукцію, процеси, послуги та суб'єкти господарювання за ступенем їх небезпечності.</p>	<p>ОК 8. Хімія.</p> <p>ОК 17. Теорія горіння та вибуху.</p>
	<p>ПРН16. Обирати оптимальні способи та застосовувати засоби захисту від впливу негативних чинників хімічного, біологічного і радіаційного походження.</p>	<p>ОК 17. Теорія горіння та вибуху.</p> <p>ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.</p>
	<p>ПРН21. Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.</p>	<p>ОК 7. Фізика.</p> <p>ОК 17. Теорія горіння та вибуху.</p> <p>ОК 37. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.</p>
	<p>ПРН26. Знати властивості горючих речовин і матеріалів, механізм виникнення процесів горіння і вибуху.</p>	<p>ОК 17. Теорія горіння та вибуху.</p> <p>ОК 37. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
<p>К15. Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної, промислової безпеки та охорони праці</p>	<p>ПРН04. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності.</p> <p>ПРН18. Пояснювати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту та знати автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролювання стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану.</p> <p>ПРН19. Знати типи автоматизованих систем раннього виявлення надзвичайних ситуацій та оповіщення, загальні технічні характеристики та вимоги до застосування систем управління, зв'язку та оповіщення у надзвичайних ситуаціях.</p>	<p>ОК 24. Нормативно-правове регулювання у сфері цивільного захисту.</p> <p>ОК 36. Навчальна практика.</p> <p>ОК 37. Виробнича практика.</p> <p>ОК38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит</p>
<p>К16. Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання та ризиків у сфері безпеки праці.</p>	<p>ПРН11. Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі виробничі чинники та аналізувати безпечність виробничого устаткування.</p> <p>ПРН12. Визначати технічний стан зовнішніх та внутрішніх інженерних мереж та споруд для оцінювання відповідності його вимогам цивільного захисту та техногенної безпеки.</p>	<p>ОК 14. Небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження.</p> <p>ОК 32. Системи автоматичного контролю та спостереження.</p> <p>ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.</p>
	<p>ПРН13. Класифікувати речовини, матеріали, продукцію, процеси, послуги та суб'єкти господарювання за ступенем їх небезпечності.</p> <p>ПРН14. Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки.</p>	<p>ОК 14. Небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження..</p> <p>ОК 26. Первинна військово-професійна підготовка.</p> <p>ОК 35. Спеціальна підготовка.</p> <p>ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.</p>
	<p>ПРН22. Пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної</p>	<p>ОК 14. Небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження..</p> <p>ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
	небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів.	
	ПРН18. Пояснювати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту та знати автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролювання стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану.	ОК 32. Системи автоматичного контролю та спостереження.
К17. Здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи визначення та контролю фактичних рівнів негативного впливу уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій на людину і довкілля.	ПРН06. Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності, знання математичних та природничих наук. ПРН07. Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям. ПРН15. Пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри уражальних чинників джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів.	ОК 14. Небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження.. ОК 26. Первинна військово-професійна підготовка. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
	ПРН18. Пояснювати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту та знати автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролювання стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану. ПРН22. Пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів.	ОК 26. Первинна військово-професійна підготовка. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
	ПРН07. Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям.	ОК13. Гендерні основи безпеки та професійної діяльності. ОК 35. Спеціальна підготовка.
К18. Здатність до аналізу й оцінювання потенційної небезпеки об'єктів, технологічних процесів та виробничого устаткування для людини й навколишнього середовища.	<p>ПРН03. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення ЦЗ, ОП, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері ЦЗ та техногенної безпеки об'єктів і територій.</p> <p>ПРН08. Передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення типових небезпечних подій.</p> <p>ПРН11. Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі виробничі чинники та аналізувати безпечність виробничого устаткування.</p> <p>ПРН12. Визначати технічний стан зовнішніх та внутрішніх інженерних мереж та споруд для оцінювання відповідності його вимогам цивільного захисту та техногенної безпеки.</p> <p>ПРН14 Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки.</p> <p>ПРН15. Пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри уражальних чинників джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів.</p> <p>ПРН21. Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.</p>	ОК 23. Техногенна безпека технологічних процесів. ОК 27. Природні та техногенні загрози. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
К19. Здатність до розуміння механізму процесів горіння і вибуху, обставин, дій та процесів,	ПРН06. Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту	ОК 7. Фізика. ОК 8. Хімія. ОК 17. Теорія горіння та вибуху.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
що спричиняють виникнення надзвичайної ситуації.	населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності, знання математичних та природничих наук. ПРН11. Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі виробничі чинники та аналізувати безпечність виробничого устаткування.	ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
	ПРН26. Знати властивості горючих речовин і матеріалів, механізм виникнення процесів горіння.	ОК 8. Хімія. ОК 17. Теорія горіння та вибуху. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
	ПРН14 Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки.	ОК 17. Теорія горіння та вибуху. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
К20. Здатність обґрунтовувати та розробляти заходи, спрямовані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, захист населення і територій від надзвичайних ситуацій, забезпечення безпечної праці та запобігання виникненню нещасних випадків і професійних захворювань.	ПРН08. Передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення типових небезпечних подій. ПРН16. Обирати оптимальні способи та застосовувати засоби захисту від впливу негативних чинників хімічного, біологічного і радіаційного походження. ПРН21. Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.	ОК 23. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
К21. Здатність прогнозувати і оцінювати обстановку в зоні надзвичайної ситуації (аварії) та тактичні можливості підрозділів, що залучаються до ліквідування надзвичайної ситуації (аварії).	ПРН20. Демонструвати вміння щодо проведення заходів з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.	ОК 22. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій та гасіння пожеж. ОК 26. Первинна військово-професійна підготовка. ОК 35. Спеціальна підготовка. ОК 36. Навчальна практика.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
		<p>ОК 37. Виробнича практика.</p> <p>ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.</p>
<p>К22. Здатність до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення.</p>	<p>ПРН20. Демонструвати вміння щодо проведення заходів з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.</p>	<p>ОК 18. Аварійно-рятувальна, інженерна та пожежна техніка.</p> <p>ОК 22. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій та гасіння пожеж.</p> <p>ОК 31. Аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи.</p> <p>ОК 25. Рятувальна та загальна фізична підготовка.</p> <p>ОК 36. Навчальна практика.</p> <p>ОК 37. Виробнича практика.</p> <p>ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.</p>
<p>К23. Здатність організувати радіаційний, хімічний та біологічний захист населення, інженерне забезпечення процесу виконання аварійно-рятувальних робіт.</p>	<p>ПРН09. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, системи управління базами даних та стандартні пакети прикладних програм.</p> <p>ПРН23. Застосовувати заходи цивільного захисту: з інформування та оповіщення населення; стосовно укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту; щодо евакуації населення із зони надзвичайної ситуації та життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення.</p> <p>ПРН24. Передбачати безпечну роботу газодимозахисної служби, експлуатацію комплектів засобів індивідуального захисту рятувальників.</p>	<p>ОК 14. Небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження..</p> <p>ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.</p> <p>ОК 14. Небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження.</p> <p>ОК 26. Первинна військово-професійна підготовка.</p> <p>ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.</p> <p>ОК 20. Засоби індивідуального захисту людини.</p> <p>ОК 29. Охорона праці в цивільній безпеці.</p> <p>ОК 34. Організація роботи у непридатному для дихання середовищі.</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
		ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
К24. Здатність до використання основних методів та засобів управління, зв'язку та оповіщення під час загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.	ПРН18. Пояснювати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту та знати автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролювання стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану.	ОК 11. Основи теорії управління. ОК 32. Системи автоматичного контролю та спостереження. ОК 19. Автоматизовані системи управління та зв'язок. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
	ПРН19. Знати типи автоматизованих систем раннього виявлення надзвичайних ситуацій та оповіщення, загальні технічні характеристики та вимоги до застосування систем управління, зв'язку та оповіщення у надзвичайних ситуаціях.	ОК 19. Автоматизовані системи управління та зв'язок. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
	ПРН23. Застосовувати заходи цивільного захисту: з інформування та оповіщення населення; стосовно укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту; щодо евакуації населення із зони надзвичайної ситуації та життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення.	ОК 11. Основи теорії управління. ОК 19. Автоматизовані системи управління та зв'язок. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
К25. Готовність до застосування та експлуатації технічних систем захисту, засобів індивідуального та колективного захисту людини від негативного впливу небезпечних чинників надзвичайної ситуації, дії небезпечних і шкідливих виробничих чинників.	ПРН17. Оцінювати технічні показники та визначати стан аварійно-рятувальної техніки, засобів зв'язку, устаткування та обладнання.	ОК 23. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. ОК 37. Виробнича практика. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
	ПРН24. Передбачати безпечну роботу газодимозахисної служби, експлуатацію комплектів засобів індивідуального захисту рятувальників.	ОК 20. Засоби індивідуального захисту людини. ОК 34. Організація роботи у непридатному для дихання середовищі. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
К26. Здатність до організації безпечної експлуатації техніки, устаткування, спорядження у сфері професійної діяльності, створення безпечних і здорових умов праці.	ПРН17. Оцінювати технічні показники та визначати стан аварійно-рятувальної техніки, засобів зв'язку, устаткування та обладнання.	ОК 18. Аварійно-рятувальна, інженерна та пожежна техніка. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
К27. Здатність організовувати та проводити навчання працівників підприємств, установ та організацій і населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій.	ПРН25. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.	ОК 11. Культура безпеки. ОК 13. Психологічне забезпечення професійної діяльності. ОК 13. Гендерні основи безпеки та професійної діяльності. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
К28. Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам.	ПРН20. Демонструвати вміння щодо проведення заходів з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт. ПРН25. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.	ОК 15. Підготовка з надання домедичної допомоги. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
	ПРН25. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.	ОК13. Психологічне забезпечення професійної діяльності ОК14. Гендерні основи безпеки та професійної діяльності. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
К29. Здатність до читання та виконання ескізів та креслень, застосування комп'ютерної графіки в сфері професійної діяльності.	ПРН10. Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій.	ОК 17. Інженерна і комп'ютерна графіка. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
К30. Здатність аналізувати загрози та оцінювати відповідність інженерно-технічних рішень цивільного захисту щодо стійкості будівель та споруд в умовах надзвичайних ситуацій.	ПРН27. Проводити аналіз загроз будівлям, спорудам та територіям від небезпечних чинників надзвичайних ситуацій. ПРН28. Впроваджувати обґрунтовані інженерно-технічні заходи цивільного захисту щодо стійкості будівель та споруд в умовах надзвичайних ситуацій.	ОК 30. Стійкість будівель та споруд в умовах надзвичайних ситуацій. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування освітніх компонент
К31. Здатність аналізувати загрози та розробляти інженерно-технічні заходи цивільного захисту для об'єктів підвищеної безпеки.	ПРН29. Впроваджувати обґрунтовані інженерно-технічні заходи цивільного захисту на об'єктах підвищеної безпеки.	ОК 30. Стійкість будівель та споруд в умовах надзвичайних ситуацій. ОК 38. Єдиний державний кваліфікаційний іспит.
К32. Здатність до впровадження на об'єктах систем забезпечення пожежної і техногенної безпеки.	ПРН30. Впроваджувати на об'єктах елементи систем забезпечення техногенної безпеки.	ОК 32. Системи автоматичного контролю та спостереження. ОК 36. Навчальна практика. ОК 37. Виробнича практика.
К33. Здатність до опанування нових зразків аварійно-рятувальної, протипожежної та інженерної техніки, обладнання та інструменту.	ПРН31. Знати тактико-технічні характеристики нових зразків аварійно-рятувальної, протипожежної та інженерної техніки, обладнання та інструменту та мати навички їх застосування при ліквідації надзвичайних ситуацій.	ОК 31. Аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи. ОК 28. Професійна підготовка рятувальника.
К34. Здатність до управління підрозділами сил цивільного захисту у складі караулу при гасінні пожеж та ліквідації інших надзвичайних ситуацій.	ПРН32. Керувати пожежно-рятувальним підрозділом під час ліквідації пожеж та інших надзвичайних ситуацій.	ОК 29. Охорона праці в цивільній безпеці. ОК 31. Аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи. ОК 34. Організація роботи у непридатному для дихання середовищі. ОК 36. Навчальна практика. ОК 37. Виробнича практика.
К35. Здатність до проведення занять з тактичної підготовки сил цивільного захисту у складі караулу та організації несення внутрішньої та караульної служб.	ПРН33. Проводити заняття з тактичної підготовки пожежно-рятувального підрозділу. ПРН34. Організовувати несення внутрішньої та караульної служб у підрозділі	ОК 33. Тактична підготовка сил цивільного захисту. ОК 29. Охорона праці в цивільній безпеці.
К36. Здатність до оцінювання рівня забезпеченості об'єкту системами автоматичного контролю та спостереження за небезпечними чинниками речовин, матеріалів та технологічних процесів.	ПРН35. Впроваджувати на об'єктах елементи систем автоматичного контролю та спостереження за критичними параметрами небезпечних речовин та технологічних процесів.	ОК 32. Системи автоматичного контролю та спостереження.

6 Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35	ОК36	ОК37	ОК38					
ПРН01				*																																			ПРН01				
ПРН02					*																																			ПРН02			
ПРН03	*			*																				*	*														*	ПРН03			
ПРН04																									*											*	*	*	ПРН04				
ПРН05			*	*	*				*																															ПРН05			
ПРН06							*	*						*	*		*					*		*	*		*	*	*									*	*	ПРН06			
ПРН07													*	*								*		*	*		*	*	*						*			*	ПРН07				
ПРН08																					*		*	*				*	*									*	*	ПРН08			
ПРН09		*												*	*							*		*	*				*	*									*	*	ПРН09		
ПРН10	*															*																							*	*	ПРН10		
ПРН11							*	*						*	*		*					*		*	*		*	*	*					*					*	*	ПРН11		
ПРН12														*	*		*					*		*	*		*	*	*					*					*	*	ПРН12		
ПРН13								*						*	*		*					*		*	*		*	*	*							*			*	*	ПРН13		
ПРН14														*	*		*					*		*	*		*	*	*							*			*	*	ПРН14		
ПРН15														*	*		*					*		*	*		*	*	*										*	*	ПРН15		
ПРН16																*		*				*		*	*		*	*	*										*	*	ПРН16		
ПРН17																	*		*			*		*	*		*	*	*									*	*	*	ПРН17		
ПРН18											*								*	*		*		*	*		*	*	*					*			*	*	*	*	ПРН18		
ПРН19																*		*		*		*		*	*		*	*	*								*	*	*	*	ПРН19		
ПРН20						*	*									*		*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*			*			*		*	*	*	*	ПРН20		
ПРН21											*					*		*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*								*	*	*	*	ПРН21	
ПРН22										*	*			*	*		*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*									*	*	*	*	ПРН22
ПРН23										*	*			*	*		*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*									*	*	*	*	ПРН23
ПРН24																*		*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*			*				*	*	*	*	ПРН24
ПРН25					*					*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*							*	*	*	*	ПРН25	
ПРН26								*									*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*									*	*	*	*	ПРН26
ПРН27																																	*								*	*	ПРН27
ПРН28																																	*								*	*	ПРН28
ПРН29																																	*								*	*	ПРН29
ПРН30																														*				*				*	*	*	*	ПРН30	
ПРН31																														*		*						*	*	*	*	ПРН31	
ПРН32																														*	*		*			*		*	*	*	*	ПРН32	
ПРН33																														*	*		*			*		*	*	*	*	ПРН33	
ПРН34																														*	*		*			*		*	*	*	*	ПРН34	
ПРН35																														*	*		*			*		*	*	*	*	ПРН35	

7 Матриця відповідності визначених освітньою програмою компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.		+	+	
ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.		+	+	
ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+		
ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+	+		
ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+	+		
ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.		+		
ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії.			+	
ЗК08. Здатність працювати як в команді, так і автономно.		+	+	
ЗК09. Навички здійснення безпечної діяльності.		+		
ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.	+			+
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
ПК11. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ цивільного захисту, охорони праці; дотримання основних принципів здійснення цивільного захисту та державної політики з питань охорони праці.	+			
ПК12. Здатність оперувати термінами та визначеннями понять у сфері цивільного захисту, охорони праці; основними положеннями, вимог та правил стосовно проведення моніторингу, організування та впровадження заходів щодо запобігання, ліквідування надзвичайних ситуацій.	+			

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
ПК13. Здатність до застосовування тенденцій розвитку техніки і технології захисту людини, матеріальних цінностей і довкілля від небезпек техногенного і природного характеру та обґрунтованого вибору засобів та систем захисту людини і довкілля від небезпек.	+	+		
ПК14. Здатність оперувати фізичними та хімічними термінами, розуміти сутність математичних, фізичних та хімічних понять та законів, які необхідні для здійснення професійної діяльності.	+	+		
ПК15. Здатність організовувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної, промислової безпеки та охорони праці.		+	+	+
ПК16. Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання та ризиків у сфері безпеки праці.	+	+		
ПК17. Здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи визначення та контролю фактичних рівнів негативного впливу уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій на людину і довкілля.	+	+		+
ПК18. Здатність до аналізу й оцінювання потенційної небезпеки об'єктів, технологічних процесів та виробничого устаткування для людини й навколишнього середовища.	+	+		
ПК19. Здатність до розуміння механізму процесів горіння і вибуху, обставин, дій та процесів, що спричиняють виникнення надзвичайної ситуації.	+			
ПК20. Здатність обґрунтовувати та розробляти заходи, спрямовані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, захист населення і територій від надзвичайних ситуацій, забезпечення безпечної праці та запобігання виникненню нещасних випадків і професійних захворювань.	+	+		+
ПК21. Здатність прогнозувати і оцінювати обстановку в зоні надзвичайної ситуації (аварії) та тактичні можливості підрозділів, що залучаються до ліквідування надзвичайної ситуації (аварії).	+	+		+
ПК22. Здатність до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення.	+		+	+
ПК23. Здатність організовувати радіаційний, хімічний та біологічний захист населення, інженерне забезпечення процесу виконання аварійно-рятувальних робіт.	+	+	+	+

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
ПК24. Здатність до використання основних методів та засобів управління, зв'язку та оповіщення під час загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.	+	+	+	+
ПК25. Готовність до застосування та експлуатації технічних систем захисту, засобів індивідуального та колективного захисту людини від негативного впливу небезпечних чинників надзвичайної ситуації, дії небезпечних і шкідливих виробничих чинників.	+	+		+
ПК26. Здатність до організації безпечної експлуатації техніки, усталювання, спорядження у сфері професійної діяльності, створення безпечних і здорових умов праці.	+	+	+	+
ПК27. Здатність організувати та проводити навчання працівників підприємств, установ та організацій і населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій.	+		+	+
ПК28. Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам.		+		+
ПК29. Здатність до читання та виконання ескізів та креслень, застосування комп'ютерної графіки в сфері професійної діяльності.	+	+		
К30. Здатність аналізувати загрози та оцінювати відповідність інженерно-технічних рішень цивільного захисту щодо стійкості будівель та споруд в умовах надзвичайних ситуацій.	+			+
К31. Здатність аналізувати загрози та розробляти інженерно-технічні заходи цивільного захисту для об'єктів підвищеної небезпеки.	+	+		+
К32. Здатність до впровадження на об'єктах систем забезпечення техногенної безпеки.	+			+
К33. Здатність до опанування нових зразків аварійно-рятувальної, протипожежної та інженерної техніки, обладнання та інструменту.	+			
К34. Здатність до управління пожежно-рятувальним підрозділом у складі караулу під час ліквідації пожеж та інших надзвичайних ситуацій		+	+	
К35. Здатність до проведення занять з пожежно-рятувальним підрозділом у складі караулу з тактичної підготовки та організації несення внутрішньої та караульної служб.		+	+	
К36. Здатність до оцінювання рівня забезпеченості об'єкту системами автоматичного контролю та спостереження за критичними параметрами небезпечних речовин та технологічних процесів.	+			+

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма:

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII "Про вищу освіту" [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>].
 2. Закон України від 05.09.2017 р. "Про освіту" [<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].
 3. «Кодекс цивільного захисту України» [<http://zakon.rada.gov.ua/go/5403-17>].
 4. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D0%BF#Text>].
 5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>].
 6. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>].
 7. Постанова Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 354 «Перелік спеціальностей, за якими проводиться єдиний державний кваліфікаційний іспит для здобуття ступеня магістра» [<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/354-2018-п>].
 8. ДК003:2010 Національний класифікатор України «Класифікатор професій», затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 237 (зі змінами) [<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>].
 9. «Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників у сфері цивільного захисту України», випуск 92 (доопрацьований). Наказ ДСНС України від 05.12.2018 р. № 707.
 10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020р. № 584) [https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx].
 11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.05.2015 № 525 «Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка та додатків до них, зразка академічної довідки». [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0551-15>].
 12. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації [<http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovdzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protseesu.html?start=80>].
-